

KS. STANISŁAW JÓZEF KOZA

Lublin–Rzeszów

WSPÓŁPRACA INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL Z ZAGRANICĄ W 2001 ROKU

I. WYJAZDY PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL ZA GRANICĘ W CELU WYGŁOSZENIA WYKŁADU LUB CYKLU WYKŁADÓW

Ks. dr Stanisław Józef K o z a (adiunkt naukowy IE KUL):

– *Wybrane zagadnienia ekumeniczne*. Blok 12 wykładów dla studentów trzeciego roku teologii eksternistycznej Wydziału Teologii KUL we Lwowie (październik, grudzień 2001, Ukraina)¹

Ks. prof. dr hab. Stanisław Celestyn N a p i ó r k o w s k i OFMConv (stały współpracownik i „czasowy” dyrektor IE KUL od 15 II 2001 – tzn. w okresie rocznego urlopu naukowego, tzw. szabatniego, ks. prof. dr hab. Wacława Hryniewicza OMI, aktualnego dyrektora Instytutu):

– *Jakiej Maryi nie wprowadzać w nowe tysiąclecie?; Jaką Maryję wprowadzać w nowe tysiąclecie?; Błędy w pobożności maryjnej* (WSD i Instytut Teologiczny w Gródku Podolskim, 11 V 2001, Ukraina);

– *Con Maria più vicino al sole che sorge. Alcune esperienze di pietà mariana in Russia e Ucraina* podczas wielkiego Kongresu Kolbiańskiego w Rzymie (International Congress „Maximilian M. Kolbe in His Time and Today: Interdisciplinary Approach to the Person and His Writings”, zorganizowany przez Pontifical Theological Faculty „San Bonaventura”, Pontifical Theological Faculty „Marianum” oraz Italian Interdisciplinary Mariological Association, 24-27 IX 2001, Włochy).

¹ Efektem są następujące publikacje: S. J. Koza. *На шляху до видимої єдності християн. Нарис екуменічної проблематики*. „Богословія / Bohoslovnia” [Львів] 2001 том 65 кн. 1-4, s. 149-159; *Богословський аспект екумени*. „Roczniki Teologiczne” [TN KUL] 48-49:2001-2002 z. 7 s. 111-126.

II. PRZYJAZDY PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH Z ZAGRANICY
W CELU WYGŁOSZENIA WYKŁADU LUB CYKLU WYKŁADÓW
W INSTYTUCIE EKUMENICZNYM KUL

- Rev. Christopher L o w e (teolog anglikański, przeor Community of the Resurrection w Londynie, Anglia): *Sister Churches? An Anglican Response to „Dominus Iesus”* (25 V 2001)²
- Ks. prof. dr Igor A n d r i a n o w (teolog prawosławny, dziekan Wydziału Teologii im. św. Metodego i Cyryła Białoruskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Mińsku, Białoruś): *Deklaracja „Dominus Iesus” a stanowisko Synodu Biskupów Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego. Próba porównania* (25 I 2001)³
- Ks. prof. dr Władimir B a s z k i r o w (teolog prawosławny, profesor Wydziału Teologii im. św. Metodego i Cyryła Białoruskiego Uniwersytetu Humanistycznego w Mińsku, Białoruś): „Ekumeniczne tradycje Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego” (25 I 2001)⁴

III. REALIZACJA WSPÓLNYCH PROJEKTÓW BADAWCZYCH⁵

Ks. dr hab. Leonard G ó r k a SVD (Katedra Teologii Ekumenicznej) kontynuował realizację wspólnych projektów badawczych z:

- Religionstheologisches Institut St. Gabriel (Mödling k. Wiednia) – temat: „Dialog międzyreligijny”;
- Steyler Missionswissenschaftliches Institut e.V (Sankt Augustin k. Bonn, Niemcy). Wyraz realizacji: udział w konferencji „Neue Evangelisation in Europa” (Sankt Augustin k. Bonn, 19-20 X 2001).

Ks. prof. dr hab. Waclaw H r y n i e w i c z (dyrektor IE KUL, kierownik Katedry Teologii Prawosławnej i jednocześnie kurator Katedry Teologii Ekumenicznej) kontynuował realizację wspólnych projektów badawczych z:

- Ostkirchliches Institut (Würzburg, Niemcy) – w ramach programu: „Ekumenia w Europie Wschodniej”;

² Wykład ten, niestety, nie doszedł do skutku. Referent uległ poprzedniego dnia wieczorem w Warszawie nieszczęśliwemu wypadkowi i znalazł się w warszawskim szpitalu, gdzie po kilku dniach zmarł. Nabożeństwo żałobne po nagłej śmierci tego anglikańskiego duchownego odbyło się dnia 11 VI 2001 r. w warszawskim kościele św. Marcina. – Zob. też specjalny artykuł w niniejszym zeszycie „Roczników”: P. K a n t y k a. *Życie w służbie ekumenii. Ojciec Christopher Lowe CR* (s. 159-165).

³ Tekst opublikowany w książce pod redakcją L. Górki i S. Pawłowskiego *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia* (Lublin: Wydawnictwo KUL 2003 s. 237-242).

⁴ Tekst opublikowany w książce pod redakcją L. Górki i S. Pawłowskiego *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia* (s. 83-90).

⁵ Inne efekty realizacji wspólnych projektów badawczych – zob. także punkt V niniejszego opracowania.

- Consilium Conferentiarum Episcoporum Europae (CCEE) i Konferenz Europäischen Kirchen (KEK) – w ramach projektu „«Charta Oecumenica» Kościołów europejskich”⁶;
 - Prof. Ursem von Arx, z Uniwersytetu w Bernie (Szwajcaria), Wydział Teologii Starokatolickiej (Christkatholisch-Theologische Fakultät) – w ramach projektu: „Die Einheit der Kirche: Utopie oder Notwendigkeit?”⁷;
- [wraz z ks. dr. hab. Leonardem Górką z Katedry Teologii Ekumenicznej IE KUL]:
- China-Zentrum (Sankt Augustin k. Bonn, Niemcy) – w ramach projektu dotyczącego chrześcijaństwa w Chinach.

IE KUL (tzn. jego pracownicy pod kierunkiem swoich dyrektorów ks. prof. dra hab. W. Hryniewicza i ks. dra hab. L. Górki) kontynuował prowadzenie długotrwałych kontaktów o charakterze badawczym i organizacyjnym (właściwe imprezy naukowe nie odbywają się corocznie – często w dodatku na przemian w kraju partnerskim i w Polsce) z:

- Arbeitsgemeinschaft der Christlichen Kirchen in der Schweiz w Bernie (Szwajcaria) w ramach szeroko pojętego dialogu Kościołów oraz historii i kultury partnerskiego kraju (narodu). Za koordynację współpracy ze strony naszego partnera odpowiada dr Eduard Wildbolz;
- Europäische Gesellschaft für Ökumenische Forschung „Societas Oecumenica”;
- Institut für Evangelische Theologie und Religionspädagogik der Universität Oldenburg (Niemcy)⁸ – przede wszystkim w wymiarze wzajemnych kontaktów studenckich. Koordynatorem ze strony niemieckiej jest prof. Ulrike Link-Wieczorek.

IV KSZTAŁCENIE STUDENTÓW OBCOKRAJOWCÓW W INSTYTUCIE EKUMENICZNYM KUL

Na kursie licencjacko-doktoranckim IE KUL studiowało pięcioro obcokrajowców⁹:

- Mgr Konstantyn Bagdulín-Suchorski (Ukraina, I rok lic.);
- Mgr Iryna Shyposh (Ukraina, I rok lic.);
- Mgr Ihor Shaban (Ukraina, II rok lic.);
- Mgr Vasyl Tuchapets (Ukraina, I rok dokt.);
- Mgr Alexandre Doudik (Białoruś, II rok dokt.).

⁶ Efektem są publikacje (w tym aktualnej wersji – nad którą pracował również ks. prof. dr hab. W. Hryniewicz OMI – *Charta Oecumenica*, ogłoszonej uroczystie w kwietniu 2001 w Strasburgu) – *Nowy znak nadziei. Charta Oecumenica Kościołów Europy*. „Jednota” 45:2001 nr 1 s. 18-19; *Po co nam „Charta Oecumenica”?* „Tygodnik Powszechny” 2001 nr 18 (2704) s. 1 (z dn. 6 maja).

⁷ Efektem są publikacje: *Towards a More Paschal Christianity: Ecumenism and Kenotic Dimension of Ecclesiology*. „Internationale kirchliche Zeitschrift” 91:2001 H. 1 s. 22-43; *Christ's Kénosis and Ecclesiology*. „Roczniki Teologiczne” [TN KUL] 48-49:2001-2002 z. 7 s. 5-30.

⁸ Efektem jest publikacja: K. Leśniewski. *Erkenntnis in der Gottes-Begegnung. Überlegungen zum Beitrag der apophatischen Dimension orthodoxer Theologie zur Ökumene heute*. „Ökumenische Rundschau” 51:2002 H. 1 s. 42-54.

⁹ Dane z początku pierwszego semestru roku akademickiego 2001/2002.

V WSPÓLPRACA BILATERALNA I WIELOSTRONNA¹⁰

Ks. dr hab. Leonard G ó r k a SVD:

- * jest członkiem rzeczywistym Steyler Missionswissenschaftliches Institut e.V. w Sankt Augustin k. Bonn (Niemcy);
- * współpracuje z:
 - Osteuropa-Institut der Freien Universität Berlin (Niemcy);
Wyraz współpracy: konsultacja naukowa (Berlin, 5-7 VI 2001).
 - Redakcją Encyklopedii Katolickiej, wydawanej w Moskwie (Rosja). Redakcją o charakterze międzynarodowym kieruje dr Aleksej Wiktorowicz Judin (wykładowca Instytutu Biblijno-Teologicznego św. Apostoła Andrzeja w Moskwie);
 - Wydziałem Teologicznym Humanistycznego Uniwersytetu w Mińsku (Białoruś)¹¹;
 - Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu im. Palackého w Ołomuńcu (Czechy).

Ks. prof. dr hab. Wa c ł a w H r y n i e w i c z OMI:

- * jest członkiem:
 - Advisory Board czasopisma „Eastern Churches Journal: A Review of Eastern Christendom”, Fairfax, Virginia (USA);
 - Międzynarodowej Komisji Mieszanej ds. Dialogu Teologicznego między Kościołem katolickim i Kościołem prawosławnym¹²
- * współpracuje z Papieską Radą ds. Jedności Chrześcijan w Watykanie.

¹⁰ Inne efekty współpracy – zob. również punkt III niniejszego opracowania.

¹¹ Poszerzone materiały konferencji zostały przygotowane do druku w formie publikacji książkowej: *У основ европейского единства: Основные ценности Кирило-Мефодиевской традиции*. W: *VI Международные Кирилло-Мефодиевские чтения, посвященные Дням славянской письменности и культуры (Минск, 25-26 мая 2000 г.). Материалы чтений. Часть I, книга I*. Минск: Европейский гуманитарный университет, Белорусский государственный университет культуры 2001 ст. 14-27.

¹² Efektem tego typu współpracy są publikacje: *L'unité n'est pas une utopie*. „Chrétiens en marche” [Lyon] 38:2001 no. 69 s. 6; *Jedność nie jest utopią. Laudacja z okazji nadania doktoratu honoris causa Wielce Błogosławionemu Patriarsze Teoktystowi, Głowie Rumuńskiego Kościoła Prawosławnego*. „Roczniki Teologiczne” [TN KUL] 48-49:2001-2002 z. 7 s. 180-188; *L'Unité de l'Eglise n'est pas une simple utopie*. „Laudatio” à l'occasion de la remise de doctorat „honoris causa” à Sa Béatitude Théoctiste, Patriarche de l'Eglise orthodoxe roumaine. „Roczniki Teologiczne” [TN KUL] 48-49:2001-2002 z. 7 s. 188-196; *Wszystkich nie da się przekonać – mówi ks. prof. Wa c ł a w H r y n i e w i c z, członek Międzynarodowej Komisji Mieszanej ds. Dialogu Teologicznego Między Kościołem Rzymskokatolickim i Kościołem Prawosławnym*. [Wypowiedź na rozpoczęcie 93 pielgrzymki zagranicznej Jana Pawła II śladami apostoła Pawła]. Rozmawiał Wojciech Kamiński. „Życie” 2001 nr 103 (1396) s. 10 (z dn. 4 maja).

VI. KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE ORGANIZOWANE W KUL

- „Ja jestem Drogą i Prawdą” (J 14, 6). Międzynarodowa sesja naukowa Instytutu Ekumenicznego KUL (25 I 2001, Lublin)¹³

VII. KONFERENCJE MIĘDZYNARODOWE ORGANIZOWANE W POLSCE

Z UDZIAŁEM INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL

W okresie sprawozdawczym dotyczyły IE jedynie pośrednio (poprzez organizacyjny udział ks. prof. dra hab. S. C. Napiórkowskiego OFMConv jako kierownika I Katedry Dogmatyki i Katedry Mariologii oraz czasowego dyrektora IE KUL):

- Lublin, KUL, Instytut Teologii Dogmatycznej przy współpracy Koła Naukowego Teologów (30 XI - 01 XII 2001): „Współczesna teologia Europy Środkowej i Wschodniej”. Międzynarodowa konferencja teologiczna. Udział pośredni IE KUL: ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski OFMConv, czasowy dyrektor IE – referat: *Teologia w Polsce*; udział bezpośredni IE KUL, tzn. uczestnictwo pracowników: ks. dr hab. L. Górka, ks. dr S. J. Koza.

VIII. UDZIAŁ INSTYTUTU EKUMENICZNEGO KUL

W KONFERENCJACH ORAZ IMPREZACH NAUKOWYCH

ORGANIZOWANYCH ZA GRANICĄ

- Freising (Niemcy). 5. Międzynarodowy Kongres „Renovabis” pt. „Europa wächst zusammen – aber wie?” (30 VIII – 01 IX 2001)¹⁴ Udział IE KUL (ks. dr S. J. Koza);
- Rzym (24-27 IX 2001, Włochy). Wielki Kongres Kolbiański (International Congress „Maximilian M. Kolbe in His Time and Today: Interdisciplinary Approach to the Person and His Writings”), zorganizowany przez Pontifical Theological Faculty „San Bonaventura”, Pontifical Theological Faculty „Marianum” oraz Italian Interdisciplinary Mariological Association. Udział pośredni IE KUL (ks. prof. dr hab. S. C. Napiórkowski, czasowy dyrektor IE – referat: *Con Maria più vicino al sole che sorge. Alcune esperienze di pietà mariana in Russia e Ucraina*).

¹³ Efekt: druk publikacji książkowej *Ekumeniczna odpowiedzialność na początku trzeciego tysiąclecia*. Red. L. Górka SVD, S. Pawłowski SAC. Lublin: Wydawnictwo KUL 2003.

¹⁴ Materiały kongresowe zostały opublikowane: *5. Internationaler Kongress Renovabis 2001 Europa wächst zusammen – aber wie? Kirchen und europäische Integration. 30. August bis 1. September 2001 in Freising. Dokumentation*. Veranstalter und Herausgeber: Renovabis – Solidaritätsaktion der deutschen Katholiken mit den Menschen in Mittel- und Osteuropa. Redaktion: Christof Dahm, Wolfgang Grycz. Bez miejsca i roku wydania [Freising]. Seria: Internationale Kongresse Renovabis 5/2001.

IX. PROMOCJA UCZELNI

Pracownicy IE starają się w miarę swoich możliwości oraz sposobnych okazji promować dobre imię Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i swego Instytutu, jak też w wieloraki sposób informować o ich historii, roli oraz osiągnięciach.

*

Współpraca IE KUL z partnerami oraz placówkami naukowymi (badawczymi i dydaktycznymi) za granicą przeważnie nie opiera się na formalnych i prawnych porozumieniach (takich jak np. SOCRATES i TEMPUS). Wynika ona zasadniczo z bezpośrednich kontaktów osobistych pracowników IE oraz z konkretnych zaproszeń ze strony zagranicznych placówek i ośrodków naukowych.

Oczywiste jest, że tego rodzaju współpraca wymaga nie tylko określonej fachowości, lecz także osobistego zaangażowania i poświęcenia. Jej praktyczne efekty mają wartość bardzo cenną; dynamizują samą współpracę naukowo-badawczą i ogromnie ubogacają wzajemnie.